

Додаток
до рішення Черкаської
міської ради
від _____ № _____

Міська цільова комплексна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2019-2022 роки

I. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Міську цільову комплексну програму національно-патріотичного виховання дітей та молоді в м. Черкаси розроблено відповідно до Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки (затвердженої Указом Президента України від 13.10.2015 № 580), Стратегії розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року (затвердженої Указом Президента України від 27.09.2013 №532), Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016-2020 роки (Постанова Кабінету Міністрів України від 18.02.2016 №148), Плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2017-2020 роки (затвердженого розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.10.2017 № 734-р).

У м. Черкаси національно-патріотичне виховання дітей та молоді має стати одним із пріоритетних напрямів діяльності міської влади та суспільства щодо розвитку громадянина як високоморальної особистості, яка плекає українські традиції, духовні цінності, володіє відповідними знаннями, вміннями та навичками, здатна реалізувати свій потенціал в умовах сучасного суспільства, готова до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

За даними дослідження „Молодь України – 2015”, проведеного на замовлення Міністерства молоді та спорту України, лише 26% респондентів готові захищати свою країну із зброєю в руках у разі, якщо їх мобілізують або виникне нагальна необхідність (серед чоловіків таких 34%, серед жінок 17%). Лише 44% опитаних представників української молоді хочуть жити в Україні і не планують емігрувати. Серед тих представників молоді України, хто хоче емігрувати, 56% пояснюють це тим, що в Україні немає реальної демократії і законності. Таке відсоткове співвідношення майже точно відображається і в Черкасах.

Сучасна молодь повинна бути тією рушійною силою, яка здатна змінити майбутнє країни на краще. Саме тому необхідно якнайбільше уваги приділити

національно-патріотичному вихованню молодих людей, їх національної свідомості, ідентичності, формуванню громадянської позиції.

Патріотизм дасть новий поштовх духовному та моральному оздоровленню народу, формуванню в Україні громадянського суспільства, яке передбачає трансформацію громадянської свідомості, правової культури особистості, розквіту національної самосвідомості і ґрунтується на визнанні пріоритету прав людини. Суспільство, яке функціонує на засадах гуманізму, свободи, верховенства закону, соціальної, національної та історичної справедливості, гарантує умови для зростання добробуту народу. З огляду на це, патріотизм є нагальною потребою міста Черкаси, як частини української держави, особистості та суспільства.

Розуміння національно-патріотичного виховання не має чітко вираженої системності та носить, скоріше, абстрактний характер. На належному рівні не налагоджено постійну партнерську співпрацю з інститутами громадянського суспільства, що мають відігравати першочергову та вирішальну роль у формуванні системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді.

Актуальність національно-патріотичного виховання громадян, особливо дітей та молоді, зумовлюється процесом консолідації та розвитку українського суспільства, сучасними викликами, що стоять перед Україною і вимагають подальшого вдосконалення системи національно-патріотичного виховання, оптимізації державної та місцевої політики у зазначеній сфері.

В основу системи національно-патріотичного виховання має бути покладено ідеї зміцнення української державності як консолідуючого чинника розвитку суспільства, формування патріотизму у дітей та молоді.

Основними складовими національно-патріотичного виховання мають стати громадянсько-патріотичне, військово-патріотичне, духовно-моральне виховання.

У національно-патріотичному вихованні дітей та молоді важливо використати і виховний потенціал, пов'язаний із героїзмом українців, які боролися проти російських, німецьких, польських та інших окупантів протягом всієї історії України.

Також одним із важливих чинників національно-патріотичного виховання має бути шанобливе ставлення до пам'яті про жертв комуністичного та інших тоталітарних режимів в Україні, зокрема жертв Голодомору, політичних репресій і депортацій.

Водночас важливою складовою національно-патріотичного виховання має стати поширення інформації про досягнення українців та їх внесок у скарбницю світової цивілізації, зокрема у сферах освіти, науки, культури, мистецтва, спорту.

У Черкасах національно-патріотичному вихованню дітей та молоді не приділялось достатньої уваги. Ініціативи, заходи, проекти як на всеукраїнському рівні, так і на місцевому, мають поодинокий, або ситуативний характер.

У зв'язку з цим актуалізувалася низка таких питань:

- відсутність ефективного механізму формування та реалізації місцевої політики у сфері національно-патріотичного виховання;

- брак комунікацій з громадянським суспільством з питань національно-патріотичного виховання;
- недостатні зусилля місцевої влади у сфері політики консолідації суспільства, формування активної громадянської позиції та національно-патріотичної свідомості громадян України, особливо дітей та молоді;
- брак духовності і моральності у суспільстві;
- наявність істотних відмінностей у системах цінностей, світоглядних орієнтирах груп суспільства, населення певних територій держави, окремих громадян;
- наявність імперсько-тоталітарних рудиментів у суспільній свідомості та зумовлених нищенням української духовно-культурної спадщини та історичної пам'яті розбіжностей в уявленнях про історичне минуле, зокрема про тоталітарну добу, голодомори і політичні репресії;
- незавершеність процесу формування національного мовно-культурного простору, стійкості його ціннісної основи до зовнішнього втручання;
- перетворення інформаційного простору на поле маніпуляцій суспільною свідомістю, продукування ціннісної дезорієнтації;
- недостатня нормативно-правова урегульованість сфери національно-патріотичного виховання;
- відсутність єдиних методичного та термінологічного підходів до процесу національно-патріотичного виховання;
- відсутність єдиних стандартів щодо процесів, суб'єктів, їх компетенції та повноважень, якості діяльності у сфері національно-патріотичного виховання;
- недостатність розвиненості низової ланки в системі координації виховних процесів у цьому напрямі;
- низький рівень матеріально-технічного забезпечення та розвитку інфраструктури у сфері національно-патріотичного виховання.

Низьким, також, на сьогодні є рівень інформаційного забезпечення як самої молодіжної спільноти, так і тих, хто працює у напрямку національно-патріотичного виховання та за своїми посадовими обов'язками, а частіше – громадянським покликанням, бере на себе відповідальність відповідного виховання підростаючого покоління.

Відтак, існує нагальна потреба вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді, надання цьому вкрай важливому для України та Черкас процесу системності.

II. Мета та завдання Програми

Метою Програми є визначення пріоритетів та основних напрямів національно-патріотичного виховання, створення та розвиток комплексної системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді у місті Черкаси на основі формування й утвердження принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, національних, загальнолюдських та традиційних українських цінностей, усвідомлення громадянського обов'язку та зміцнення якостей патріота та громадянина України як світоглядного чинника, спрямованого на розвиток успішної країни, захисту національних інтересів України та забезпечення власного благополуччя

в ній; формування свідомого громадянина-патріота Української держави, представника української національної еліти через набуття молодим поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних цінностей.

Формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у дітей та молоді повинно здійснюватися на прикладах героїчної боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності, успадкованих, зокрема, від княжої доби, українських козаків, Українських Січових Стрільців, армій Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки, учасників антибільшовицьких селянських повстань, героїв Холодного Яру, загонів Карпатської Січі, Української повстанської армії, українців-повстанців у сталінських концтаборах, учасників дисидентського руху в Україні та інших борців за Українську Самостійну Соборну Державу(УССД). Також національно-патріотичне виховання має здійснюватися на прикладах мужності та героїзму учасників революційних подій в Україні у 2004 році (Помаранчева революція), 2013-2014 роках (Революція Гідності), учасників антитерористичної операції.

Основними завданнями є:

- посилення співпраці між різними організаціями, об'єднаннями та установами, пов'язаними з національно-патріотичним вихованням дітей та молоді у місті Черкаси шляхом спільного проведення заходів, передбачених Програмою;
- впровадження передових форм та методів національно-патріотичного виховання дітей та молоді;
- створення системи ефективного моніторингу у сфері національно-патріотичного виховання;
- сприяння розвитку та підвищення ролі української мови, як національної цінності;
- проведення комплексної роз'яснювальної роботи серед дітей та молоді щодо небезпеки антиукраїнської, антидержавної, антитрадиційної пропаганди;
- формування в учнівській та студентській молоді почуття гордості за Україну, її державну мову, історію та культуру;
- широке залучення молоді до активної участі у національно-культурному відродженні українського народу, розвитку традицій, мовної культури та національно-етнічних особливостей;
- розробка пропозицій до органів місцевого самоврядування та державної влади щодо удосконалення нормативно-правової бази стосовно національно-патріотичного виховання дітей та молоді;
- вивчення сучасних виховних систем, технологій і методик у сфері національно-патріотичного виховання, узагальнення та поширення найкращого досвіду у цій сфері;
- створення належного методологічного підґрунтя для якісного розвитку, удосконалення системи національно-патріотичного виховання дітей та молоді;
- організація та координація інформаційно-просвітницької роботи у сфері національно-патріотичного виховання;

- формування та розвиток мотивації, спрямованої на підготовку до захисту Української держави, соціальної активності дітей та молоді;
- здійснення заходів, спрямованих на підвищення престижу військової служби;
- пропаганда здорового способу життя шляхом залучення дітей та молоді до участі у заходах із національно-патріотичного виховання;
- залучення молодіжних громадських організацій (об'єднань), які займаються національно-патріотичним вихованням, до роботи з дітьми та молоддю, використання їхнього досвіду, потенціалу, методів роботи у вихованні патріотів України;
- підвищення професійної компетентності фахівців у сфері національно-патріотичного виховання, налагодження конструктивної взаємодії між суб'єктами національно-патріотичного виховання;
- профілактика негативних проявів поведінки, злочинності, наркоманії, алкоголізму серед дітей та молоді шляхом залучення дітей і молоді до участі у заходах із національно-патріотичного виховання;
- впровадження національно-культурної складової у національно-патріотичному вихованні шляхом залучення відомих успішних українців (музикантів, письменників, спортсменів, художників, науковців тощо) до культурних та мистецьких заходів;
- розвиток міжрегіональної та міжнародної співпраці з державами Європейського Союзу та іншими розвинутими державами, які успішно впроваджують заходи у сфері національно-патріотичного виховання;

Національно-патріотичне виховання має набути характеру системної і цілеспрямованої діяльності органів місцевого самоврядування, навчальних закладів, інститутів громадянського суспільства, громадян з формування у людини і громадянина високої національно-патріотичної свідомості, почуття відданості своїй державі та нації.

III. Обґрунтування шляхів вирішення проблеми, строки виконання Програми

Шляхами вирішення проблеми поглиблення національно-патріотичного виховання є організація різнопланових заходів для популяризації українських історичних цінностей, розвитку творчих, лідерських здібностей дітей та молоді, пропаганди патріотизму, національної ідеї, здорового способу життя тощо.

Реалізація Програми передбачає:

- взаємодію структурних підрозділів Черкаської міської ради, громадських організацій, ініціативних груп на території м. Черкаси у сфері національно-патріотичного виховання дітей та молоді;
- особистісно-орієнтований підхід з врахуванням вікових, соціальних, культурних та інших особливостей учнів;
- універсальність основних напрямів громадянсько-патріотичного виховання, яке передбачає цілісний та комплексний підхід з використанням досвіду минулих поколінь, національних традицій у побуті та внутрішньо сімейних відносин, у навчанні та праці, методах творчості;

- врахування регіональних умов у пропаганді патріотичних ідей та цінностей, що характеризуються любов'ю до рідного краю, вулиці, навчального закладу тощо.

Термін виконання Програми – 2019-2022 роки.

V. Обсяги і джерела фінансування Програми

Заходи Програми реалізуються за рахунок коштів міського бюджету, інших джерел, не заборонених законодавством.

Головним розпорядником коштів є департамент освіти та гуманітарної політики Черкаської міської ради.

Обсяг фінансових ресурсів, що спрямовані на реалізацію програми з міського бюджету, визначається, виходячи з фінансових можливостей міського бюджету на відповідні роки, з урахуванням пропозицій департаменту освіти та гуманітарної політики, який надає бюджетний запит до проекту міського бюджету.

№ п/п	КПКВК	Роки (тис. грн. загальний фонд)			
		2019	2020	2021	2022
1.	0611090 – Надання позашкільної освіти, заходи позашкільної роботи дітьми. 3 3	1000000,0	1300000,0	1500000,0	1700000,0

VI. Контроль за ходом виконання Програми

Інформація про виконання паспорта у грошовому виразі надається департаментом освіти та гуманітарної політики щоквартально до 20 числа місяця, наступного за звітним періодом в департамент фінансової політики Черкаської міської ради. Моніторинг виконання заходів Програми здійснюється головним розпорядником коштів – департаментом освіти та гуманітарної політики за півріччя та за рік. Результати моніторингу надаються департаменту фінансової політики до 20 числа місяця наступного за звітним періодом. Звіт про хід і виконання Програми надається міській раді.

Щоквартально надавати в постійну комісію з питань охорони здоров'я, материнства, дитинства, сім'ї, соціального захисту, освіти, науки, культури, фізкультури та спорту план заходів щодо виконання Програми та їх фінансування

VII. Очікуваний кінцевий результат виконання Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- здійснювати ефективне національно-патріотичного виховання молоді в місті Черкаси, поширювати сучасний передовий досвід формування активного громадянина, залучати громадські організації (об'єднання), які займаються національно-патріотичним вихованням, до роботи з дітьми та молоддю,

- використання їхнього досвіду, потенціалу, методів роботи у вихованні патріотів України;
- отримати аналіз духовних орієнтирів дітей та молоді, рівня їх знань щодо мілітарної культури, ставлення до військово-патріотичного виховання тощо;
 - підвищити рівень світогляду молоді на основі розвинутого почуття патріотизму, національної самосвідомості, відповідальності, солідарності з навколишнім світом, традиційних духовних, моральних, культурних цінностей;
 - формувати українську громадянську ідентичність, патріотизм та національно-патріотичну свідомість мешканців м. Черкаси;
 - створити сприятливі умови для соціального становлення та розвитку молоді;
 - розвинути інститути громадянського суспільства національно-патріотичного спрямування, підвищити соціальну і громадянську активність молоді через їх участь у процесах державотворення та усвідомлення власної відповідальності за майбутнє України;
 - знизити рівень негативних проявів у молодіжному середовищі;
 - провести комплексну роз'яснювальну роботу з молоддю щодо небезпеки антиукраїнської, антидержавної, антитрадиційної пропаганди;
 - посилить мотивацію молоді до дотримання здорового і безпечного способу життя;
 - посилить мотивацію молоді до служби в лавах Збройних Сил України та Національної гвардії України;
 - зменшити рівень злочинності в молодіжному середовищі, насильства тощо;
 - сформувані ціннісне ставлення особистості до держави, суспільства, себе, людей, природи, праці та мистецтва, історичних, культурних і духовних надбань рідного краю та забезпечити гармонійний розвиток особистості, її громадянську та соціальну активність;
 - сприяти створенню, розвитку і забезпеченню ефективного функціонування виховних систем шкіл, професійно-технічних навчальних закладів, ґрунтованих на академічній, народній та козацькій педагогіці, людинознавчих і народознавчих підходах, врахуванні етнічних особливостей Черкащини;
 - активному включенню у виховний процес територіальну громаду міста, соціальних інститутів, причетних до виховання учнівської молоді, координації співпраці з ними як засобу підвищення ефективності і результативності виховання;
 - сприяти становленню, створенню і розвитку дитячих і молодіжних громадських організацій та об'єднань як осередків формування громадянської і соціальної активності особистості;
 - підвищити рівень професійної компетентності і майстерності педагогічних працівників, популяризації перспективного педагогічного досвіду роботи з проблем виховання і організації життєдіяльності учнівських колективів.
 - розробити, виготовити та розповсюдити збірники інформаційно-методичних матеріалів, а також інші засоби, інструменти неформальної освіти, посібники тощо стосовно розвитку кожного з пріоритетів напрямку національно-патріотичного виховання;

№ з/п	Показники	Одиниця виміру	Роки			
			2019	2020	2021	2022
<i>0611090 – Надання позашкільної освіти позашкільними закладами освіти, заходи з позашкільної роботи з дітьми.</i>						
1.	<i>Показники продукту</i>					
1.1.	Кількість організованих заходів	шт.	75	100	120	130
1.2.	Кількість дітей та молоді, які взяли участь у заходах	тис. ос.	6	9	12	15
1.3.	Середня кількість учасників заходу	ос.	80	90	100	115
2.	<i>Показники витрат</i>					
2.1.	Затрати міського бюджету на проведення заходів	тис. грн.	1000000,0	130000 0,0	150000 0,0	1700000,0
3.	<i>Показники ефективності</i>					
3.1.	Середня вартість одного заходу	тис. грн.	13,350	13,0	12,5	13,077
3.2.	Середня вартість витрат на одного учасника заходу	грн.	167	144,5	125	133,5
4.	<i>Показники якості</i>					
4.1.	Збільшення кількості дітей та молоді міста охоплених масовою роботою	%	10	15	20	25
4.2.	Збільшення кількості організованих заходів	%	75	33,3	20	8,3

**IV. Напрямки діяльності, перелік завдань і заходів щодо виконання міської цільової комплексної програми
національно-патріотичного виховання дітей та молоді
на 2019-2022 роки**

Рекомендовані дати святкувань визначних подій в історії України

№ п/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансува ння програми	Очікуваний результат
1.	Іміджеві заходи з просування ідеї національно-патріотичного виховання	<p>- Інформування через сайти міської ради (в перспективі створення власного сайту відділу національно-патріотичного виховання), департаменту освіти та закладів, підпорядкованих департаменту, щодо заходів з національно-патріотичного виховання, які проводяться як в межах м. Черкаси, так і поза межами міста Черкаси;</p> <p>- створення та поширення друкованих матеріалів, теле- і радіоматеріалів національно-патріотичної тематики та історії в м. Черкаси;</p> <p>- організація і проведення опитувань, соціологічних та інших досліджень, фокус-груп у сфері національно-патріотичного виховання дітей та молоді з метою визначення змін ціннісних орієнтирів молоді за результатами реалізації Програми, оцінки її ефективності та внесення необхідних коригувань.</p>	2019-2022 рр. щорічно	Департамент освіти та гуманітарної політики, відділ національно-патріотичного виховання, клуб юних моряків, навчальні заклади Черкас, громадські організації і т.п.	Бюджет міста	<p>Налагодити систему сповіщення, анонсування про заходи національно-патріотичного виховання.</p> <p>Створення та поширення матеріалів, спрямованих на національно-патріотичне виховання.</p> <p>Провести аналіз стану національно-патріотичного виховання в місті Черкаси для системного впровадження напрямку.</p>

2.	Історико-правове виховання	<ul style="list-style-type: none"> - круглі столи, зустрічі з людьми, які досягли успіху у бізнесі, творчості, політиці, шоу-бізнесі, програмуванні і т.п. «Я став успішним вдома»; - зустрічей з відомими особистостями, здобутки яких сприяють розвитку України як сучасної європейської національної держави; - навчально-виховні квести: «Історія рідного міста», «Т.Г. Шевченко», «Україна – це ми», «Мистецькі Черкаси»; - пошуково-дослідницькі проекти (похід – екскурсія, творча робота, захист проекту, конференція) щодо вивчення рідного краю; - організація спільних заходів з міським археологічним музеєм Середньої Наддніпряниці; - просвітницькі проекти щодо захисту прав дітей та молоді; - проведення та забезпечення тематичних виставок, лекцій, ігор присвячених сторінкам історії, вшануванню пам'ятних дат та видатних постатей; - організації відвідувань молоддю пам'ятних місць, пов'язаних із боротьбою за волю України та розвитком Української держави у Черкаській області та поза її межами; - залученню учнів, студентів, педагогічних колективів до пошуку, охорони, збереження духовно-культурної, історичної пам'яті українського народу (пісні, легенди, перекази, історико-архітектурні та природно-ландшафтні об'єкти тощо); - проведення наукових конференцій, теоретичних та практичних семінарів, інших освітньо-виховних, інформаційно-методичних та просвітницьких заходів спрямованих на відновлення й висвітлення раніше закритих сторінок історії України та видатних особистостей українського державотворення, 	<p>2019-2022 рр.</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p>	<p>Департамент освіти та гуманітарної політики, відділ національно-патріотичного виховання, клуб юних моряків, навчальні заклади Черкас, громадські організації і т.п.</p>	<p>Бюджет міста</p>	<p>Підвищення рівня обізнаності молоді з сторінками історії краю.</p> <p>Покращення орієнтування молоді в місцевій топоніміці, обізнаність з її походженням.</p> <p>Збільшення кількості музейних та методичних матеріалів для використання у роботі з молоддю, у тому числі у навчальних закладах міста.</p> <p>Пожвавлення інтересу молоді до історико-туристичних маршрутів Черкащини.</p>
----	----------------------------	--	---	--	---------------------	---

		<p>відновлення та виховання історичної пам'яті;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробка та збереження історичної топоніміки в місті Черкаси; - висвітлення образів національних героїв життя яких пов'язано з Черкащиною; - історичні реконструкції подій, пов'язаних із національно-визвольними сторінками історії Черкащини; - створення переносних та стаціонарних експозицій різних епох історії України; - збільшення кількості музейних та методичних матеріалів для використання у роботі з молоддю, у тому числі у навчальних закладах міста. 	<p>протягом року</p> <p>протягом року</p>			
3.	Військово-патріотичне виховання	<ul style="list-style-type: none"> - проведення міських, підтримка та участь у обласних, всеукраїнських, міжнародних та регіональних заходах різних форматів, спрямованих на практичний розвиток та удосконалення військово-патріотичного виховання дітей та молоді, підвищення рівня знань, умінь та навичок у цьому напрямку; - проведення семінарів, практикумів та конференцій інструкторів військово-патріотичного виховання та інших заходів, спрямованих на удосконалення системи військово-патріотичного виховання, розробку методологічних напрацювань та рекомендацій щодо посилення даного напрямку, підвищення кваліфікаційного рівня відповідних спеціалістів; - проведення акцій, вишколів, наметових таборів, походів, зборів-походів, військово-спортивних ігор, змагань, інших заходів спрямованих на популяризацію військової служби та вступу до вищих військових начальних закладів; - залучення допризовної учнівської та студентської молоді до участі у заходах, спрямованих на підвищення престижу 	<p>2019-2022 рр.</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p>	<p>Департамент освіти та гуманітарної політики, відділ національно-патріотичного виховання, клуб юних моряків, навчальні заклади Черкас, громадські організації і т.п.</p>	<p>Бюджет міста</p>	<p>Посилення співпраці між різними організаціями об'єднаннями та установами, пов'язаними з військово-патріотичним вихованням молоді.</p> <p>Покращити матеріально технічну базу для проведення акцій, вишколів, тренувань, наметових таборів, походів, зборів-походів, військово-спортивних ігор, змагань, інших заходів.</p> <p>Організація, створення матеріальної бази та</p>

		<p>військової служби, військової підготовки допризовної молоді;</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення вишколів, семінарів-практикумів, походів, зборів-походів, військово-спортивних ігор, квестів, змагань щодо посилення профілактики правопорушень, негативних явищ у суспільстві та формування здорового способу життя, підвищення рівня готовності молоді до територіальної оборони; - навчання з першої медичної допомоги та військово-тактичної медицини, забезпечення матеріалами; - забезпечення матеріально-технічним обладнанням, придбання навчально-тренувальної зброї (макети масо-габаритної зброї автомату АК-74, пневматичні гвинтівки, страйкбольні приводи і т.п.), обладнання та реманенту, необхідного для проведення заходів з національно-патріотичного виховання, необхідного туристичного спорядження для проведення наметових таборів, походів, вишколів та інших форматів заходів з національно-патріотичного виховання, обладнання території для проведення таборування в будиночках в різні пори року тощо; - спільні заходи з громадськими організаціями учасників АТО; - міський та обласний етапи Всеукраїнської військово-патріотичної дитячо-юнацької гри «Сокіл» (Джура); - табір учнівської молоді військово-патріотичного спрямування «Жопацький фарватер»; - долучення до проведення обласного табору "Гайдамацьке коло"; - залучення інструкторів, фахівців 	<p>року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>березень-червень</p> <p>жовтень</p> <p>липень-серпень</p>			<p>проведення тематичних заходів, пов'язаних з допризовною підготовкою молоді (орієнтування, основи медицини, командна робота тощо).</p>
--	--	--	--	--	--	--

		<p>національно-патріотичного виховання, відомих особистостей, здобутки яких сприяють розвитку України як сучасної європейської національної держави;</p> <ul style="list-style-type: none"> - проведення квесту "Шляхами Шухевича"; - навчально-тренувальний центр військово-патріотичного виховання на базі Клубу юних моряків; - відновлення та створення нових смуг перешкод та інших військово-спортивних об'єктів; - проведення турнірів зі стрільби з елементами тактики. 	<p>протягом року</p> <p>червень</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p> <p>протягом року</p>			
4.	Культурно-масові заходи національно-патріотичного спрямування	<ul style="list-style-type: none"> - історико-літературний фестиваль; - культурно-мовний фестиваль; - етно-фестиваль; - мистецький фестиваль; - тематичні конкурси з образотворчого мистецтва, фотовиставок, постановок, музичних виступів з національно-патріотичним спрямуванням тощо; - долучення до фестивалів міста та загальноміських заходів для розташування власної локації з проведенням заходів національно-патріотичного виховання, організації виставок, конкурсів, квестів, опитувань тощо; - залучення відомих успішних українців (музикантів, письменників, спортсменів, художників, науковців тощо) до культурних та мистецьких заходів; 	<p>травень-серпень</p> <p>червень</p> <p>протягом року</p> <p>щорічно</p> <p>протягом року</p>	<p>Департамент освіти та гуманітарної політики, відділ національно-патріотичного виховання, клуб юних моряків, навчальні заклади Черкас, громадські організації і т.п.</p>	<p>Бюджет міста</p>	<p>Проведення різноматичних фестивалів, збільшення туристичної привабливості міста, залученості містян до культурного життя Черкас.</p>
5.	Спортивні заходи національно-патріотичного спрямування	<ul style="list-style-type: none"> - велопробіги; - участь школярів у туристично-спортивних змаганнях обласного та Всеукраїнського рівнів; - різнопланові спортивні змагання з нагоди визначних дат; - проведення турніру з футболу Героїв 	<p>травень, жовтень</p> <p>протягом року</p> <p>травень</p>	<p>Департамент освіти та гуманітарної політики, відділ національно-патріотичного</p>	<p>Бюджет міста</p>	<p>Підвищення спортивної підготовки молоді, підготовка до участі у змаганнях різних рівнів.</p>

		Холодного Яру.		виховання, клуб юних моряків, навчальні заклади Черкас, громадські організації і т.п.		
6.	Оздоровчі національно- патріотичного спрямування заходи	- тренувальні табори для учнівської молоді; - організація походів, квестів, сплавів, відвідування рекреаційних зон.	червень- серпень	Департамент освіти та гуманітарної політики, відділ національно- патріотичного виховання, клуб юних моряків, громадські організації і т.п.	Бюджет міста, грантові кошти	Рекреація молоді.
7.	Заходи громадянського виховання	3 - проект із залученням інвесторів для надання грантів для учнів та студентів, які мають свої ІТ-кібер розробки, технічні та наукові винаходи для впровадження їх в життя та у виробництво для створення умов розвитку ювенального бізнесу; - проведення школи громадянської свідомості; - проведення курсу тренінгів по розвитку особистості; - проведення лідерської школи.	протягом року	Департамент освіти та гуманітарної політики, відділ національно- патріотичного виховання, клуб юних моряків, громадські організації і т.п.	Бюджет міста, грантові кошти	Підвищення рівня обізнаності та активності молоді.